

30.2.1

(ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה) 28a → (משנה א) 27a

1. ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בוגי אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב פתח אהל מועד: ויקרא א, ח
2. וחטא את הבית בדם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובגץ הארז ובאזב ובשני התולעת: ויקרא יד, נב
3. תחטאני באזוב ואטרה תכבסני ומשלך אלבין: תהלים נא, ט
4. כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשוים שמו שם וזבחת מבקרד ומצאנך אשר נתן ה' לך כאשר צויתך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך: דברים יב, כא
5. ראה נתן ה' אלהיך לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר ה' אלהי אבותיך לך אל תירא ואל תחת: דברים א, כא
6. וערכו בוגי אהרן הכהנים את הנתיחים את הראש ואת הפדר על העצים אשר על האש אשר על המזבח: ויקרא א, ח
7. והפשיט את העלה ונתח אתה לנתחיה: ויקרא א, ו
8. ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת פדרו ועדרו הפכה אתם על העצים אשר על האש אשר על המזבח: ויקרא א, יב
9. זאת תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל נפש השרצת על הארץ: ויקרא יא, מו
10. והביא אתם אל הפה והקריב את אשר לחטאת ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יגדיל: ויקרא ח, ח
11. הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם: במדבר יא, כב
12. ויקם העם כל היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו את השלל הממעיט אסף עשרה חמרים וישטחו להם שטוח סביבות המחנה: במדבר יא, לב
13. ויאמר אלהים ישחטו הפנים שרץ נפש חיה ועוף ועופף על הארץ על פני רקיע השמים: בראשית א, כ
14. ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו: בראשית ב, יט
15. ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצור יצור חיה או עוף אשר יאכל וישפך את דמו וכסהו בעפר: ויקרא יז, יג
16. אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל כן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו: דברים יב, כב

I 'משנה א': minimal סימנין for mammals, birds

- a If: he slaughters one סימן of a bird, or both of a mammal – valid
 - 1 Note: implication of בדיעבד relates either to 1 סימן for birds or to רוב (next clause); there is no more than 2 to cut!
 - ii And: a majority of a סימן is considered like the (full) סימן
 - iii ד' יהודה he must also cut the veins
- b If: he cut half a סימן of a bird, or 1.5 of a mammal – invalid
- c If: he cuts a majority of one of a bird or a majority of two of a mammal – valid

II Source for שחיטה from the neck

- a כהנא v. 1 – שחט is an acronym for שח – חטו (where he bows – שח – cleanse him- חטו)
 - i And: חטו is supported by v. 2 or v. 3
 - ii Challenge: perhaps the reference is the tail (which is bent) – i.e. cut there, then kill him
 - 1 Answer: שח implies that it is usually “up” and then bends; the tail is always “down”
 - iii Challenge: perhaps it refers to the ear?
 - 1 Answer: we require דם הנפש to be spilt
 - 2 Challenge: perhaps he cuts at the ear and then across until he gets to דם הנפש
 - 3 Furthermore: how does this give us the five פסולי שחיטה (עיקור, הגרמה, חלדה, דריסה, חתיה)?
 - (a) Rather: they are an oral tradition; so too, slaughtering from the neck is an oral tradition
 - (b) If so: what is the impact of the word ושחט (according to כהנא 'ר's acronym)?
 - (i) Answer: not to totally cut him (decapitate) – חטו implies to clean out
- b ימר v. 4 – זב – חתו is an acronym for חתו – זב – i.e. from the place where it “flows”, break it
 - i support: חתה means break – v. 5
 - ii Challenge: perhaps it refers to the nose (which flows – זב doesn't only mean blood)
 - 1 Answer: it must “flow” by “breaking”; the nose flows on its own
 - iii Challenge: perhaps it refers to the heart
 - 1 Furthermore: how does this give us the five פסולי שחיטה (עיקור, הגרמה, חלדה, דריסה, חתיה)?
 - (a) Rather: they are an oral tradition; so too, slaughtering from the neck is an oral tradition
 - (b) If so: what is the impact of the word זבחת (according to ימר 'ר's acronym)?
 - (i) Answer: not to totally cut him (decapitate) – חתו implies to “only” break him – no further
- c תדבר'י read שחט as ושחט from the place it speaks
 - i Challenge: perhaps it means to cut his tongue?
 - 1 Answer: we require דם הנפש to be spilt
 - 2 Challenge: perhaps he cuts at the tongue and then across until he gets to דם הנפש
 - 3 Furthermore: how does this give us the five פסולי שחיטה (עיקור, הגרמה, חלדה, דריסה, חתיה)?
 - (a) Rather: they are an oral tradition; so too, slaughtering from the neck is an oral tradition
 - (b) If so: what is the impact of the word ושחט (according to תדבר'י's substitution+acronym)?
 - (i) Answer: not to totally cut him (decapitate) – חטו implies to clean out

- d פדר (and ראש) explicate נתחים, v. 6 already directs (in ברייתא) ר' חייא
- i Answer: v. 7 may imply that only flayed organs are placed on מזבח; head, which is cut off, may not be included
 - ii Therefore: v. 8 states ראש and פדר and then directs to place on fire
 - 1 Observation: by singling out head "which was cut off", we see that שחיטה is from neck
 - 2 Question: why did the תנא cite ראש from v. 6, then conclude with ראש from v. 8
 - (a) Answer: v. 6 is needed for our rule, then he asked why it is again explicated in v. 8
 - (i) And: answered that it is there to show precedence – head (with פדר around בית השחיטה) is put up first
 - (ii) Note: פדר in v. 6 teaches that it is wrapped around בית השחיטה, out of dignity for מזבח
- e ברייתא v. 9 – בהמה is utterly distinct from עוף (vis-à-vis נבילה); only equal in שחיטה – from the neck
- i Just as: בהמה removes stigma of נבילה via שחיטה, so too, birds lose stigma of נבילה via שחיטה
 - 1 However: we don't require רוב שנים for birds, per זאת – limiting it to בהמה
 - ii א"ל: just as עוף has its הכשר from the neck, so too בהמה
 - 1 However: unlike bird, בהמה is not from the back, per v. 10 – ערפו (of this, and not בהמה)
 - 2 And: זאת needed for ר"א to exclude רוב אחד as sufficient for בהמה
 - iii Alternative take on v9 (בר קפרא): birds were placed between mammals and fish
 - 1 Teaching: that they only require 1 סימן (not 2 like בהמה, but not 0 like דגים)
 - 2 Question: how do we know that fish require no שחיטה (→ no סימנים)
 - (a) Suggestion: v. 11 – בקר וצאן – "יישחט", but fish are "יאסך"
 - (b) Challenge: v. 12 uses אסך to describe preparation of quail
 - (i) Defense: if used in context of שחיטה (v. 11); אסיפה negates slaughter; alone (v. 12), indicates nothing
 - 3 Tangent: דרשה of Galilean about creation of birds (vv. 13-14) from marsh; not water nor land → 1 סימן needed
 - (a) Note: in interaction with Roman challenger, this was the answer given by ריב"ז, but privately, he told his students that v. 13 is key; v. 14 just indicates that ה' brought them to אדם for names (or reverse)
- III Discussion – whether obligation to perform שחיטה on birds is מה"ט or מד"ס
- a ד"ב: there is no obligation from תורה to slaughter birds
- i Source: v. 15 – in context of כסוי הדם (for birds and חיות) – uses verb ושפך for spilling blood – any spilling is valid
 - 1 Challenge: if so, חיה also requires שפיכה alone
 - 2 Block: חיות are compared (v. 16) to פסוה"מ, which require שחיטה per קדשים
 - (a) Challenge: birds are also compared to בהמה (v. 9)
 - (b) Answer: v. 15 indicates שפיכה alone, and since עוף is mentioned last (closest to ושפך) it applies to עוף
 - ii Challenge: חולין ו:ב – if he stabs, does עיקור or errs and makes a נבילה – no כסוי needed
 - 1 But if: שחיטת עוף is not needed מה"ט, should require כסוי
 - 2 Answer: this משנה is taught in re: חיה, not עוף
 - iii Challenge: ruling – if he needs the blood (→ doesn't want to perform כסוי), stab or otherwise kill it
 - 1 Assumption: needs bird's blood for medicinal purposes
 - 2 Rejection: needs חיה's blood for dyeing
 - iv Challenge: ז:ה – if he did מליקה with a knife, it generates עוף טהור (→ נבלת עוף טהור)
 - 1 And: if there is no שחיטה for a bird מה"ט, even though it is a טריפה (broke the spinal cord), the knife should be able to remove the stigma of נבילה
 - 2 Answer: this משנה follows רבי הקפר, contra ר"א, interpreting v. 16:
 - (a) Comparison: of פסוה"מ to צבי ואיל – teaches that just as פסוה"מ require שחיטה, so too חיות require שחיטה
 - (i) However: only mammals require מה"ט שחיטה, not birds
 - (b) ד"ב v. 4 alludes to a command regarding שחיטה given to משה
 - (i) Which includes: the esophagus and the trachea
 1. And: רוב אחד for birds (!) as well as רוב שנים for בהמה